



Interview med SIGNA

En singulariseret teaterform

*Med Signa Köstle, instruktør og spiller Lonnie,
Anton Cornelius Thorsø Schulze spiller Niklas,
Karoline Amalie Severinsen er praktikant og spiller Nadia,
Erik Ebert spiller Jimmy,
Therese Mastek spiller Carina.*

Interviewere:

Erik Exe Christoffersen (red.), Ida Krøgholt, Josefine Brink Siem og studerende fra Dramaturgi

Det Åbne hjerte (2019) af SIGNA er en forestilling, hvor tilskuerne i 12 timer er installeret på det nedlagte Amtssygehus i Aarhus. Tilskuerne inddrages i rollen som kursister på kursusophold i *Det åbne hjerte*: Et sted for omkring 60 lidende og hjemløse. De skal lære empati og mærke deres smerte og anderledeshed. Hver tilskuer bliver valgt af en hjemløs som guide og mentor, og de iføres dennes tøj og navn. Tilskueren absorberes således i et fiktivt univers, som man handler og reagerer i som en dobbeltrolle: kursist og "hjemløs". Dermed bliver man også en del af et reelt SIGNA-fællesskab.

På grund af de dobbeltroller både performere og tilskuere er i, skabes en teatersituation, som er et netværk af perceptuelle og affektive muligheder både i forhold til objekter, rum, performere og tilskuere.

Relationerne befinder sig igennem forestillingen på en udefinerbar grænse mellem virkelighed og fiktion og udvekslingen mellem det personlige og rollen bliver derfor en del af produktionsprocessen.

Som enhver anden forestilling er der tale om et fastlagt forløb med givne scener, der er et fastlagt væv af aftaler og handlinger, som gentages aften efter aften. Men samtidig er der et ukontrollabelt samspil med og mellem tilskuerne, som er unik og betinget af tilskuernes fysisk og psykisk deltagelse, indlevelsen og iagttagelse af omgivelserne.

Den enkeltstående tilskuer modtager værket på sin egen unikke og personlige måde ved at udfylde eller realisere værket.

Værkets åbne karakter betyder, at det i princippet er nyt og singulært i hver enkelt reception også på den måde, at virkeligheden spiller med og indgår konkret i et feedback loop mellem afsender og modtager. Som de siger i interviewet:

"Det er helt vildt meget, der udvikler sig, imens vi spiller. For hver dag sker der nye ting og der opstår aftaler mellem venner. Det er jo ikke én dag, der genspilles. Dagene ligger i forlængelse af hinanden".

Interview med SIGNA d. 25.09.2019,

Exe: Tilskuerne vil givet opleve noget meget forskelligt, fordi man er i forskellige rum og i et uoverskueligt, uforudsigeligt univers. Ingen ved alt, ingen ser eller oplever alt. De roller, der er i teater, instruktørens, skuespillernes og tilskuernes ændrer sig radikalt i forhold til det gængse teaters mere definerede funktioner. Kunne i først fortælle om jeres baggrund og rolle i SIGNA?

Signa: Folk har helt forskellige baggrunde og vi gør ikke forskel. Hverken når vi caster eller spiller. Der er ikke forskel på om de har skuespiluddannelse eller de ikke har. Det er vores udgangspunkt, at alle har lige meget og forskellige ting at byde ind med. Nogle gange er det en ulempe, og andre gange er det en fordel, at man har en skuespillerbaggrund eller en eller anden form for teaterbaggrund. Og det tror jeg er vigtigt for hele gruppen, at det bliver etableret lige fra starten: Der er ikke nogen, der er bedre end andre, og der er ikke nogen, der har et forspring, fordi de har de eller de erfaringer.

Anton: Jeg kendte ikke SIGNA, før jeg kom med i den her produktion. Og jeg har heller aldrig lavet teater før. For mig var det bare en fed oplevelse at bo og spille sammen og ligesom lære det på den måde, hvor man er sammen hele dagen.

Therese: Jeg hedder Therese, og jeg spiller Karina, og det er min tredje forestilling med Signa. Jeg kom egentlig med, fordi vi har en fælles god ven, som tog til København for at lave en forestilling. SIGNA manglede en assistent for scenografen, og de spurgte min ven, om han kendte nogen, og han anbefalede mig. Hvis man hjælper til, så spiller man også med.

Karoline: Alle praktikanter er altid medspillere, også selvom de bare troede, de skulle komme og bygge lidt, så får de en rolle.

Signa: Ja, vi har ikke det der med, at der er nogen der laver scenografi uden at spiller med. Vi kalder det internt vores cirkus, fordi man "sælger popcorn i pauserne" og senere er oppe i trapezen.

Therese: Jeg har lavet alt muligt i et kreativt fællesskab, jeg er med i, i København. Og holdt en masse fester og lavet nogle små installationer, og jeg synes, det er spændene at lave et rum, hvor alt hører til. Det kan være en bar eller en makeup-salon eller et eller andet.

Anton: Der er ikke meget at sige. Jeg er 21 og spiller Niklas. Og jeg kom med, fordi jeg ikke havde noget at lave og ikke lige kunne klare at arbejde mere. Jeg havde et fuldtidsarbejde og snakkede med Signas søn Tristan. Han anbefalede, at jeg skulle komme til en casting her. Jeg var så nervøs, og drak en sixpack kl. 11 om morgenen for at dulme nerverne. Alligevel kom jeg med og har det godt her. Jeg har ikke nogen skuespillerbaggrund.

Signa: Ja, min søn Tristan, det er jo ham, der har lavet kostumerne, og som spiller Mino.

Erik: Jeg hedder Erik og spiller Jimmy. Jeg har en bachelor i skuespil, det er ved at være 10 år siden, jeg gik ud af skolen i Norge. Jeg fik en mail om en casting og fløj ned og tog den og kom med, og det er min tredje forestilling. Jeg startede med Saló i sin tid. Jeg fik en god start. Du snakkede om den der forskel på det konventionelle teater og den her måde at gøre det på, som er noget helt andet. Det er svært at beskrive, hvad det er. Men jeg tror, det er en fællesskabsfølelse, den der cirkusfølelse, der gør, at det er noget, man virkelig har lyst til at vende tilbage til, virkelig har lyst til at bruge tid på og at investere sig selv i. Modsat meget af det konventionelle teater, hvor man er færdig om aftenen, går hjem og gør alt muligt andet, ikke. Det her bliver på alle måder en immersiv erfaring, og jeg tror, at det er det, der for mig er den helt store charme og den helt store oplevelse ved det.

Karoline: Jeg hedder Karoline. Jeg er lige blevet færdig med min bachelor i teatervidenskab og performance studier og er i gang med en kandidat. Jeg har de sidste mange år instrueret mine egne ting og tænkt, jeg skal fandeme ikke være skuespiller, jeg skal kun stå og sige, hvad andre folk skal lave. Men her kan man godt få lov til at være sin egen instruktør, og derfor syntes jeg, det var spændende og søgte om at være i praktik og være performer. Og nu er jeg måske ikke færdig med at spille alligevel. Nu kan jeg se, at Signa er instruktør, og hun kan godt spille, man behøver ikke at separere det.

Exe: Hvor fast er rammefiktionen, plottet, karaktererne? Er den lokaliseret i tid? Er der en fortid?

Signa: Det er vigtigt for mig som instruktøren, og som den, der har lavet konceptet, at sige, at min baggrund ikke er en teaterbaggrund. Jeg ser ikke på teateret, som det er, og piller det fra hinanden. Jeg stiller ikke spørgsmålet: Hvad er teater? *Det Åbne Hjerte* er den 39. forestilling med den form, som jeg og de folk, som har arbejdet meget med mig, har udviklet gennem mange år, og som jeg synes er sin egen genre. Sin egen form, mere end det refererer til, hvad teater ellers er. Jeg har aldrig nogensinde lavet en konventionel teaterforestilling, og ville sikkert heller ikke vil være i stand til at gøre det. Hvor meget ligger fast? Det er rigtig meget. Hvis man skal spille *Hamlet*, tror jeg, man har mindre tekst, der skal læses, end vi har. Meget mindre. Det er en rigtig tæt rammehistorie, som jeg har skrevet i forvejen, og desuden skriver hver især i gruppen om deres egen karakter. Alle får en skitse for *de lidende* baseret på en case-story: et ægte menneske, som har været i den her form for situation. Det er det, hver eneste skuespiller udvikler videre på og fylder biografiske detaljer på, og der bliver skabt en masse forbindelser. Vi har jo f.eks. tvillingerne Nadia og Niklas, og det er klart, der skal udvikles en masse i fællesskab. Der er noget, som kun er relevant for dem, og meget, som er relevant for hele gruppen. Carina og Jimmy har været meget længe i foreningen, og de har oplevet en masse fælles ting, og det skal skabes. Dvs. det vokser og vokser, og alle skal holde sig up to date på rammehistorien.

Exe: Researchen til de enkelte personer. Er det noget, du foretager?

Signa: Jeg har fundet alle de her case-stories, og har jeg givet dem en halv til en hel side hver, og efter det researcher alle videre selv. Det er noget med at tage ud og overnatte på herberg eller gå ned på Klostertorv. Det kan også være mennesker, man har kendt i sit virkelige liv. Vi er en broget gruppe af skuespillere, som har gjort os alle mulige erfaringer i livet, og nogle også på kanten af samfundet. Man henter materiale alle mulige steder fra og fylder ind i den her ramme, som karakteren er, og gør den til sin egen. Der skal jo rigtig meget kød på, for at man kan spille den i 12 timer og kunne reagere på alt, hvad der måtte komme.

Exe: Hvor meget deler I det? Ligger der et fælles manus, så I ved, hvad forhistorierne er for alle personerne?

Signa: Vi deler det alt sammen, bortset fra hvis der er noget, der skal være en hemmelighed. Så holder vi det hemmeligt med dem, som er berørt af det.

Ida: Er en stor del af det udarbejdet forud for en forestilling, eller hvordan gør I det? Hvor meget opstår undervejs?

Anton: Det er helt vildt meget, der udvikler sig, imens vi spiller. For hver dag sker der nye ting og der opstår aftaler mellem venner.

Signa: Det er jo ikke én dag, der genspilles. Dagene ligger i forlængelse af hinanden. Men det er klart, at vi har rigtig meget på plads inden. Vi har fem ugers prøver men med en uges pause i mellem. Og i de uger ind imellem prøveugerne arbejder alle videre på alle mulige forskellige måder. Både ved at være i karakter men også med research. Men selvfølgelig får man spørgsmål, og så er man nødt til, hvis det er noget, man ikke har tænkt over at skabe det i øjeblikket. Men hvis man har gjort sit forarbejde, er der ikke noget, som man ikke ved enten i hovedet eller intuitivt omkring sin karakter.

Exe: Møderne på kryds og tværs, er de improviserede eller skrevet ud? Er det sådan, at man ved, at f.eks. kl. 09.30 vil der være et møde eller en konflikt mellem...?

Erik: Der er jo en fast rammehistorie, som sagt, men størstedelen af møderne er improviserede. Det er tilfældige møder, der sker, fordi man er på vej et sted hen, og det er improviseret, hvad der sker i de møder.

Therese: Den måde, som karaktererne reagerer på hinanden på, handler jo også om, i hvilket humør f.eks. Carina er, når hun lige møder Niklas, der er i det eller det humør. Ligesom rigtige mennesker, ikke.

Josefine: Hvad det er for nogle tanker, som ligger bag jeres sensoriske design af hospitalet?

Signa: Som I sikkert har lagt mærke til, er der tænkt meget over de allermindste detaljer: lugte og farver, som er fuldstændigt fraværende. Det er et kunstrum og en simuleret virkelighed, som er anderledes end den virkelighed, man færdes i. Det peger selvfølgelig på, at det er kunstigt. I kender muligvis til begrebet *uncanny valley*. Det er noget, vi arbejder meget med. Man bruger det meget om robotter, som ligner mennesker, og jo mere de ligner, jo mere uhygge. Det er en simuleret virkelighed med autenticitetsmarkører, det vil sige, det har lugten, snavset, det har detaljen, alt er der og enorme mængder af det. Men samtidig er det lidt forskudt i forhold til virkeligheden. Det er lidt en anden tid, men hvad er det for en tid? Det er ikke konsekvent 90'erne eller 80'erne. Det er ikke noget. Det har aldrig nogensinde set sådan ud. Og det har noget at gøre med, at man selv som publikum er i en forskudt position inde i en anden virkelighed. Det vil sige, at der er nogle ting, der bliver ophævet, og andre der gælder. Det har en rituel karakter eller kvalitet, og det peger på, at det, som foregår, er symbolsk. Der er nogen, der oplever, at det skaber distance, og det er typisk folk, som i forvejen er meget analytiske. Andre oplever det modsatte: "Hov jeg er inde i en helt anden verden, og jeg bliver omsluttet af den, fordi alt er anderledes, og jeg kigger ned af mig selv, og jeg er også anderledes, det gør, at jeg synker dybere ned i det. Grunden under mig vipper, fordi der ikke er noget, som jeg kan genkende, eller jeg kan genkende det, men hov det er alligevel en lille smule anderledes". Det er en besættelse for mig. Det er det, jeg altid har beskæftiget mig med. Hvis I vidste, hvad der er blevet gjort i de der lokaler, det er jo sindssygt. Man fatter ikke, hvor meget vi har malet, bygget og ændret for at give de rum den kvalitet, som de har.

Karoline: Der er lagt meget energi i ting, som man ikke lægger mærke til.

Josefine: I udvikler hele universet og historierne, men hvordan arbejder I med at blive en gruppe eller et fællesskab i spilleperioden?

Karoline: Det gør vi meget. Især i starten. Ret hurtigt går vi på gulv: nu er kvinderne i sovesalen to timer i karakter. Jeg ved, at jeg er venner med nogle i fiktionen på forhånd, men jeg har ikke noget forhold til de andre karakterer, som jeg møder, og skal finde ud af, om vi har noget til fælles eller ikke har noget til fælles. Har de lige pludselig en grund til ikke at kunne lide hinanden? Det er i løbet af de uger, at man finder ud af relationerne og arbejder videre på det, når vi spiller. Det er i improvisationen, at man lærer hinanden at kende, og ens karakter bliver udviklet, tror jeg.

Therese: Så tilbringer vi jo rigtig meget tid med bare at sidde i, ja, en rundkreds og snakke alle sammen.

Josefine: Evaluerer I efter hver nat, efter publikum eller de besøgende er gået?

Signa: Ja det gør vi.

Therese: Vi har et meget stærkt socialt bånd i den her forestilling, og det er virkelig vigtigt. I hvert fald for at spille de ting, vi gør, og for at give et ægte billede af, at man har et forhold til både karaktererne og til personerne bagved. Så man er trygge ved hinanden.

Signa: Vi bor alle sammen oppe på amtssygehuset. Og det har vi jo gjort i mange måneder, så det er klart, at det er meget en kollektiv ting. Vi kender hinanden. Vi kender hinanden rigtig godt alle sammen.

Ida: Ja, I har jo spillet sammen før mange af jer, ikke?

Signa: Her er vi to veteraner og mig og to nye. Det er altid sådan, at vi sætter et hold sammen, nogenlunde halvdelen er veteraner, som har spillet før og halvdelen newbies. Det er vigtigt for dynamikken.

Anton: Det er vigtigt, at vi kan komme hen og spørge veteranerne. Det kan være rigtig fedt at snakke med en, som har prøvet det før, især når man aldrig har prøvet noget før selv. Altså, hvordan det hele fungerer, ting man skal være opmærksom på og sådan noget. Men alle er lige, det er en dejlig følelse.

Karoline: Vi er ikke lige i fiktionen, for der er jo vildt meget hierarki. Men det hierarki er der ikke blandt skuespillerne. Hvis jeg er højt i hierarkiet, som min rolle, så ved dem, jeg er nederen overfor i fiktionen, godt, at det ikke er Karoline, der tror hun er bedre end dem. Og hvis man har været lidt hård mod nogen, så går man over bagefter efter forestillingen og siger: Er du okay? Vi kan jo kun gøre de her psykopat ting, fordi vi ved, hvor vi har hinanden.

Exe: I ryger ikke ud hvor grænserne bliver diffuse?

Erik: Man kan jo altid ryge ud over en grænse. Hvis jeg er træt en dag, er det jo ikke sikkert, at jeg kan tage imod de slag, som jeg normalt ville kunne eller omvendt

Exe: Man har I nogle indbyrdes signaler f.eks. for en time-out?

Signa: Indbyrdes er der meget mere, som er på plads og struktureret, end de fleste tror. Vi har et indbyrdes stort sikkerhedssystem mellem karakterer, som har magt og er voldelige, og karakterer, der er ofre. Ofte er initiativet til en voldsscene faktisk hos ofret. Det kan man ikke se, ligesom man heller ikke kan se det tætte fællesskab, der er i en gruppe. Hvis det skrider på den ene eller den anden måde, og der opstår ægte konflikter, der er svære at løse, er det noget, vi tager meget alvorligt, fordi det er meget, ikke bare ubehageligt, men også skadeligt for forestillingen. Jo bedre vi har det med hinanden uden for fiktionen, jo bedre kan vi jo faktisk spille konflikter og problemer inde i fiktionen.

Lukas: Det fremgår tydeligt, at i indbyrdes gør meget for at få styr på, hvor i har hinanden, men jeg kunne godt tænke mig at høre lidt om, hvad for nogle værktøjer i har til at håndtere kursister eller publikummer, som enten indlever sig rigtig meget, eller som ikke gør det.

Anton: Jeg skulle til at slås med Tonny [en anden karakter, red.], og så gik min kursist helt ind i det, tog fat i Tonny's krave og skubbede ham op ad væggen og sagde, du stopper bare med det der nu, ellers ville han flække ham. Jeg blev lidt chokeret og sagde okay, nu går vi ud og ryger en smøg, og på vejen derhen så jeg Keller [en anden karakter, red.] sammen med sine kursister, og sagde i karakter, jeg har den vildeste kursist, han var lige ved at tæve Tonny. Arthur [som spiller Keller, red.] blev så klar over, at min kursist godt kunne være voldelig, og vi skulle lige holde lidt ekstra øje på ham. Jeg fandt ud af senere, at han selv var en gammel veteran. Jeg troede, han var fuldstændig voldsspykopat. Når man har en karakter som Niklas, lever nogle kursister sig så meget ind i det, at de selv bliver nogle racistiske røvhuller, og det kan man håndtere ved ligesom at udstille dem på forskellige måder, ikke. Men altid i karakter, hvis du forstår hvad jeg mener?

Signa: Vi arbejder rigtig meget på at relatere til mennesker, og vi snakker om, hvorfor publikum kan have forskellige former for reaktioner. Jeg har brugt tid på at studere kommunikation og manipulation, og jeg giver skuespillerne nogle redskaber, så vi kan forstå og læse kropssprog, som det er meget vigtigt at være god til, når man gør det her. Det er faktisk alfa og omega at se, hvor de lukker af, er overvældede eller bliver passivt aggressive. Så kan man flytte dem fra den tilstand og ind i en anden, hvor de er mere modtagelige. Det er jo komplicerede ting, men nogle gange er det faktisk fascinerende, hvordan mennesker fungerer, og nogle gange er det jo bare nogle små fif, som kan betyde det hele i en situation, hvad man gør med kropssprog, hvordan man spejler, hvad man gør med sine øjne, eller hvad man gør med en berøring osv. Det virker rent faktisk at tage et ord fra det, som modparten siger og gentage det, bruge et navn og gentage det, når man begynder at arbejde med det bevidst.

Martin: Signa, du bruger begrebet "besøgende" om publikum. Hvorfor?

Signa: Det er jo et univers, som vi beboere kender rigtig godt. Det er der, vores karakterer har hjemme, og når I kommer, vil det sige, at I kommer på besøg, og I går igen. *Publikum* ville være et forkert ord, fordi det er jo nogen, som bare kommer og kigger. *Deltager* det giver mig lidt en klam smag i munden, det er lidt "nu skal vi alle sammen...", det synes jeg er lidt for meget. Når man er på besøg, kan det godt være, at man hjælper og gør forskellige ting. Et besøg kan betyde mange ting, det synes jeg er det, som kommer det nærmest. Det kan være, at det bliver et besøg, jeg tror ikke, at jeg kan komme det nærmere end det. Vi har brugt forskellige varianter. Nogle gange har vi haft *åbent hus* i en beskyttet bolig. Der var en forestilling, hvor man var medarbejdere på sin første arbejdsdag. Der har været nogle, hvor man har været indlagt med hukommelsestab som patient. Man har været anklaget i et kafkask-univers. Det er fiktionsspecifikt. Jeg synes, det er

træls, hvis man kommer ind til et eller andet immersivt teater, og man bare død og pine skal have armen om på ryggen og gøre, hvad de siger.

Exe: Hvad gør i for at passe på jer selv, hvis der kommer kursister med voldsomme historier? Kan I efterlade det i fiktionen og så træde ud af det bagefter?

Therese: Selvfølgelig kan det godt påvirke én at høre en historie om noget, men det er ligesom, hvad man hører fra alle mulige andre mennesker hele tiden. Jeg synes ikke, det er anderledes, men man kan jo vælge, om man kan bruge det til noget, eller hvad man kan gøre med det. Hvad kursister fortæller til mig, det siger jeg ikke til nogen. Det er en hemmelighed, som de har fortalt til Carina, og det bliver der.

Erik: For mig er det lidt ligesom arbejdet som bartender. En person sætter sig ned og får en eller anden form for frirum og kan snakke om tingene. Forskellige mennesker har forskellige måder at deale med det på. Nogle gange kan man godt føle, at man er nødt til at snakke med nogen om det, og det er da også sket, at jeg har vendt en historie uden at gå i enkeltheder, eller uden at fortælle, hvem det er. Det er meget fortroligt, det der bliver sagt. Men nogle mennesker har brug for at vende det, andre har det fint nok med bare at lade den være.

Karoline: Vores karakterer er jo mennesker. Når nogen kommer med en historie, rører det os helt vildt meget. Hver gang jeg møder en kursist, som har en historie, der minder om Nadias, synes jeg, det giver endnu mere mening, at jeg gør det her. Nogle af de historier, jeg får, er noget, de ikke fortæller til andre. Og de har fundet et rum, hvor, modsat i resten af samfundet, jeg ikke kigger mærkeligt på dem og siger "nå, det er da en mærkelig far du har", men siger, "Ja, det er noget fucking lort, det kender jeg godt". Det er det, der giver mening med det, vi laver, for mig.

Signa: Vi har jo en evaluering, når vi er færdige, og der er et bestemt ord, som vi siger, og indtil det ord bliver sagt, er alle i karakter, selvom publikum for længst er ude. Det er ligesom et trylleord, og så er alle ude af karakter. Der kan godt hænge nogle følelser ved og lidt en måde at tale på, men så kommer vi til de praktiske ting. Er der nogen, som er kommet til skade? Er der noget, som er gået i stykker? Og så er det tilbage til virkeligheden. Folk er forskellige, nogle tager bad, jeg skal ikke have mit eget tøj på. Det synes jeg er anstrengende, jeg skal bare sjoske rundt i Lonni-tøj, men Lonni er også mig, hvor skulle hun ellers komme fra? Det kan godt gøre mig forvirret, hvis jeg skal skille det for meget ad. Det må godt leve i en form for symbiose. Når jeg ikke spiller, sover jeg mere eller mindre, er i en eller anden form for dvale, eller kigger på videoer af hunde, som bliver reddet. Det er nogenlunde det, jeg kan gøre lige nu. Det bliver først rigtig hårdt, når sidste forestilling er spillet, og man skal pakke hele lortet sammen. Det er ikke sjovt. Der synes jeg, det kan være svært at give slip, men det betyder ikke, at jeg ikke ved, hvem jeg er.

Exe: Men er der i løbet af natten nogle perioder, hvor I kan trække jer ud af fiktionsrummet?

Signa: Vi går kun back stage, hvis der sker en alvorlig ulykke.

Exe: Alle konflikter eller møder bliver behandlet inden for fiktionsrammen?

Signa og Erik: Ja.

Karoline: Der er også mulighed for at snakke i kode, og sige “jeg har brug for at snakke”, så går man hen, og Karoline siger til Erik. “Skal vi lave den scene? Min kursist er gået i seng, og jeg kan ikke overskue at lave den, hvis jeg skal hive hende op”. Så finder man lige ud af det: “Okay cool”.

Signa: Kodeordene er lidt en sidste udvej. Normalt kommunikerer man jo bare i sin rolle i fiktionen, men hvis man har brug for det, og det er jo typisk, hvis noget løber lidt af sporet, eller man for eksempel er syg og siger kodeordet lynhurtigt. Det er sjældent mere end en sætning og så videre, men det er aldrig specielt rart at blive nødt til at bruge dem, fordi man skal ligesom ud og ind igen. Derfor prøver vi at forhandle alt, hvad vi kan i fiktionen, men det er sindssygt vigtigt, at vi har de kodeord, og der er forskellige af dem, fordi det er det, der gør, at vi kan være 100 procent sikre på, at fiktionen ikke æder os eller, at vi ikke bliver revet ind i et eller andet, som vi ikke magter på den ene eller anden måde, og som ikke giver mening. Bare det at vide, at vi har dem som fundament, det gør, at der er meget, som vi kan styre, og at vi kan stole på, at der er et sikkert fundament under os.

Mette: I blander fiktionen med nogle fysiske, virkelige hændelser, blandt andet piskning med bælte, som jeg fandt mest grænseoverskridende, selvom jeg jo ved, at jeg er inde i en fiktiv verden med fiktive karakterer, men jeg kan se, at der er nogen, som stikker nålen ind i huden og pisker hinanden. Hvad er tankerne med at blande de to ting?

Signa: Det er en måde at vise, at en fiktion aldrig bare er en fiktion. Der var en masse snak i starten af min karriere omkring det der med grænsen mellem virkelighed og fiktion, og på et eller andet tidspunkt syntes jeg egentlig, at den diskussion blev ret uinteressant, fordi fiktionen er skabt af et materiale, som er virkeligheden. Der er egentligt ikke nogen grænse, og det er en måde at vise, at det er alvor det her, det er 12 timers levet liv, som har med vores fysiske og vores sjælelige virkelighed at gøre. I de her 12 timer mener vi det alvorligt, og vi stiller vores krop så vel som hele vores person til rådighed for den her fiktion. Derfor kan man nogle gange blive lidt såret, når man får den der, “det er jo bare noget I spiller”, men vi er her som virkelige mennesker, så det kan faktisk være en form for kondenseret virkelighed eller tilstedeværelse.

Karoline: Signa har aldrig sagt: “Det kunne være fedt, hvis der er nogen af jer, som får pisk”. Det er noget, som en skuespiller har valgt, at “det kunne jeg godt tænke mig at prøve”, og selvom tingene ser voldsomme ud, er der jo altid en kontrol i det. Når jeg bliver pisket af Jimmy, ved han godt, hvor han skal ramme, og jeg får et blåt mærke, men det er bare et blåt mærke.

Signa: Tak fordi du siger det. Der er rigtig mange myter omkring, at det er noget, som man ligesom skal. Det er faktisk ikke rigtigt. Hvis der er nogen, som bliver udsat for vold i stykket, er det altid deres beslutning, det er ikke noget, som jeg foreslår. Fordi hvis jeg som leder bare antyder det, synes jeg allerede, det er en form for magt, som jeg ikke bør tage.

Anton: Det gælder også verbal vold. Hvis der nogen, som har ikke lyst til at blive svinet til og blive kaldt grimme ting, respekterer du det. Det er rigtig nødvendigt.

Signa: Man må som skuespiller have hvilken som helst grænse, og det er heller ikke noget, som vi kigger på i castingen overhovedet, om man er parat til at tage tøjet af, eller om man vil have pisk eller ikke vil have pisk. Det er på ingen måde udslagsgivende for, om man bliver castet.

Ida: Kan du sige noget om, Signa, hvad det er, der skal til, når man castes?

Signa: Det vigtigste er, at man skal være psykisk stabil, og man skal have et nogenlunde godt helbred. Det er supervigtigt. Og så skal man være gruppeorienteret. Man kan se det rimelig hurtigt, fordi vi altid laver castingen i grupper, og hvis folk sidder og falder fra, når andre snakker, bliver de simpelthen ikke castet. Man skal være interesseret i andre mennesker. Helt grundlæggende skal man have en interesse i andre. Så skal man kunne høre efter og koncentrere sig, fordi der kommer til at blive rigtig meget information. Og man skal heller ikke være bange for at kede sig lidt. Man skal også have brikker at flytte med, det bliver man simpelthen nødt til at have. Ikke at man skal have en universitetsuddannelse, men man skal ligesom være vågen i hovedet. Og man skal kunne finde på.

Karoline: Og man skal ikke være for teatralsk.

Signa: Det er jo altid skrækkeligt pinagtigt til en casting, og folk bliver bare kastet ud i det. Det er bedre, at folk bare er der og ikke gør så meget, men er autentiske i det, de gør, end at de spiller op. Der ryger nok ret mange professionelle skuespillere ud.

Josefine: Hvor meget instruerer du, når I spiller? Instruerer du fra din rolle, eller leder du fra din rolle? Eller slipper du det fuldstændig?

Signa: Jeg prøver på at slippe det, så meget jeg kan. Det er mere, hvis der er noget logistisk, som lige fucker, og jeg bliver nødt til at gøre noget. Det er f.eks., hvis der er alt for mange damer blandt kursisterne, og vi lige skal have nogle op til mændene og den type ting. Og hvis der er en eller anden form for nødstilfælde, kan de kontakte mig. Hvis der er nogen, som jeg synes fjoller rundt, lægger jeg mærke til det, og kan skælde ud bagefter og sige, at der skal strammes op på nogle ting. Når vi kommer til premieren, er det rigtig svært, fordi det virkelig er den der "Okay nu skal det

bare briste eller bære, nu skal de små fugle forlade reden". De skal ligesom vænne sig til, at nu er jeg ikke mor for det hele mere, nu skal jeg bare koncentrere mig om at spille Lonnie.

Exe: Er det et princip for dig, at du spiller med?

Signa: Ja. Det er jo til for, at jeg kan se, hvordan det går, og at jeg kan intervenere, hvis det er nødvendigt, men det er det heldigvis som regel overhovedet ikke. Jeg kan evaluere på det bagefter, men jeg ville da synes, at det var sindssygt mærkeligt at lave det her og ikke selv spille med, fordi det er jo det, som er frugten af alle de anstrengelser. Det er glæden ved at spille, som jeg har gjort i alle 39 forestillinger. Jeg har aldrig haft en sygedag. Jo det har jeg, men ikke hvor jeg ikke spillede. Godt nok har jeg spillet med dobbeltsidet lungebetændelse.

Per: Man kigger jo hele tiden efter, hvor der er huller i fiktionen: "brækkede han sig ægte der?" Jeg tænkte på den der samling om morgenen, hvor det, for mig, er som om, at man går ud af fiktionen med det der "hvem vil give 1.500 kr." [forestillingen afsluttes med en morgensamling, hvor der opfordres til, at man donerer penge til foreningens arbejde med de lidende, red.]. Det var, som om det hånede fiktionen, som jeg havde troet på hele natten. Ville I bevidst bryde fiktionen?

Karoline: Jeg ser det mere som, at vi bliver ved med at sige, at det er en forening, og at vi har brug for pengene.

Signa: Der er nogen, der betaler dem, ikke så mange. Jeg ser det ikke som at bryde fiktionen. Der kunne jo komme hvad som helst ud af at evaluere stykket inde i stykket egentlig. Men det er faktisk aldrig forekommet, at publikum har brudt med fiktionen. Det er der, hvor folk er færdige i deres ansigter, det er der, hvor man virkelig ikke kan kende forskel på folk mere, og vi ligesom alle sammen sidder i samme suppedas på en eller anden måde. Jeg elsker de morgener, fordi jeg ser en stakkels menneskehed, der sidder der og aldrig nogensinde finder ud af det med hinanden alligevel. Der er jo ikke nogen, der gør noget for at hjælpe, og når det kommer til cash up, så er det heller ikke noget, der gør, at vi kommer videre. Det er det der tragiske antiklimaks, men de er sindssygt svære de der morgener. Morgensamlingen handler for mig om, hvor trist det er, at vi mennesker forgæves prøver på at finde ud af alt muligt med hinanden. Der er hierarkier, vindere og tabere, alt det der, og nogle gange er det sindssygt tomt. Der er mange ting i det alt efter, hvordan den morgen nu udvikler sig. Jeg synes, det er en meget tragisk scene.

Emil: Nu nævnte du før, at det er provokerende, når publikum bryder fiktionen. Jeg oplevede nogle gange, at jeg som kursist var i et dilemma: hvor meget skulle jeg give mig hen i øjeblikket? Var det okay at træde tilbage og lige evaluere mig selv og tænkte over, hvordan jeg handlede, eller hvordan jeg burde handle lige nu, så det ikke blev intuitivt. Har I nogle forventninger omkring det?

Signa: Nej, det har den enkelte karakter måske, men værket som sådan skal jo kunne rumme alle mulige former for tilskuerpositioner. Karakteren kan tænke, “du skal fandme være der for mig”, og man kan måske føle sig såret, når man bliver svigtet af en, der bare render rundt i et højere akademisk luftlag, men det betyder ikke, at det er forbudt. Jeg tror dog – men det har ikke noget med mine forventninger som sådan at gøre – at hvad man får ud af det her, det står og falder lidt med den der *suspension of disbelief*. Det er derfor, at det kan være svært med mange anmeldere og akademikere, som tænker: “Jeg ved, hvad teater er, og jeg ved hvad immersion er, og hvad er det nu for nogle greb, som bliver brugt her?” De misser nogle meget væsentlige ting, fordi de bevæger sig et sted, hvor de ikke rigtigt kommer ned i materien. Nogle formår at have et dobbeltblik, hvor de kan begge dele på en gang, og der tror jeg, at man kan komme rigtig langt, men hver eneste, der kommer ind, oplever noget forskelligt, ud fra hvor han eller hun kommer fra – og det er okay, så længe de ikke konstant siger: “Jeg ved godt, det er skuespil!”

Therese: Jeg kan personligt godt lide, når mine kursister har brug for at tage en timeout sammen, så kan vi tage “på stranden” og tale om det, hvis jeg [i rollen som Carina, red.] har gjort noget virkelig ubehageligt over for en af de andre, eller vi kan tale om moral, og “hvad ville du gøre, hvis du var mig”. Det kan man sagtens gøre i fiktionen. Det kan være interessant og skabe et tættere bånd.

Sara: Hvor meget tager I som aktører hensyn til publikums grænser, og om de bliver overskredet? Kan I ændre jeres handlinger, hvis I mærker, at de bliver for påvirkede?

Signa: Jeg synes jo, at grænser skal overskrides, men der er selvfølgelig ikke nogen, som skal få det dårligt.

Erik: Man må gerne holde dem på grænsen, skubbe dem, prøve at skubbe dem hele vejen igennem, men der ikke nogen grund til at smadre folk fuldstændig

Signa: Nej, men vi er nødt til at afprøve nogle grænser, fordi det har noget at gøre med, hvad den her forestilling handler om. Nu skal jeg forsøge at udtrykke det her klart: Altså forestillingen handler om reelle mennesker, som har det på den her måde, og der mener jeg ikke kun hjemløse, men også at der sidder mennesker rundt omkring i Danmark for eksempel på Sjælsmark [udrejsecenter, red.], som sidder i lignende situationer med et ekstremt pres konstant og skal holde til det. Der synes jeg, at man må medlide og opleve det, og alle ved jo godt, medmindre man virkelig har et problem med at adskille virkelighed og fiktion, at det er et teaterstykke – og det skal være ubehageligt. Nogle gange skal tingene være ubehagelige. Der er en tendens i samfundet: “uuuuh trigger warning her og safespace der”. Vi er sgu nødt til ikke altid at pakke os selv ind i vat, vi skal kunne sige fra, men vi er også nødt til at forstå, at vi kan holde til rigtigt mange ting, og at der er situationer, hvor mennesker – og endda en selv – er nødt til at kunne holde til nogle ting. Det kan vi lige så godt forberede os selv på, og det er en måde at gøre det på.

Or-Emilie: I taler om, at I ikke vil pakke publikum ind. Jeg oplevede, at jeg følte mig efterladt, da jeg gik ud. Der var ligesom ikke nogen at dele den her oplevelse med, og der er en grænse for, hvor meget man selv kan kapere, når man ikke er vant til det her. Det sidder tydeligvis stadigvæk i mig. Hvor er grænsen? Skal man ikke tage publikum i hånden, og følge dem ud? Det tænker jeg må være en enormt svær balance, og især med de tematikker her. Hvordan giver man publikum nogle redskaber til at reflektere efterfølgende?

Signa: Det er noget af det, vi har diskuteret internt, hvor der er nogle på holdet, der mener "Jamen, hvad nu med de ting, vi får triggert. Vi smider dem [de besøgende, red.] ud, og så skal de stå med det selv". Jeg mener, at vi mennesker generelt er stærkere, end vi tror, vi er, og at vi skal være stærkere end, vi tror vi er, især som verden ser ud nu, politisk og klimamæssigt. Det gør, at man, måske ikke med os men med andre mennesker, får italesat nogle ting, og at man perspektiverer det til paralleller ude i virkeligheden og siger, "hvad gør vi med det her, med dem, der sidder og er på røven i de her lejre, eller med os, der måske selv snart ryger?" Men selvfølgelig ved jeg godt, at der er folk, der har det skidt, og som er søvnløse bagefter eller får mareridt, og jeg ved godt, det kan lyde kynisk, men jeg har det sådan "So be it". Det har vi sgu brug for, for verden er sindssygt grusom, og vi er sindssygt privilegerede. Der må eksistensen godt lige komme ind og få klørne frem på os. Det synes jeg faktisk, at jeg godt kan unde publikum.